

ondertussen in Groot Mijdrecht Noord

'Als EHS niet doorgaat, valt draagvlak onder bewoners weg'

De bewonersdelegatie Groot Mijdrecht Noord-oost trekt zich voorlopig terug uit de stuurgroep die invulling geeft aan het nieuwe plan voor de polder. In een brief aan de provincie schrijft de delegatie dat zij tot 1 mei een pas op de plaats maakt. De bewoners vermoeden dat het plan dat sinds vorig jaar op tafel ligt, niet doorgaat. Het is immers onduidelijk

of de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) wordt uitgevoerd, nu de nieuwe regering daar geen voorstander van lijkt. Ook vrezen ze voor een gebrek aan geld voor de realisatie. De bewonersdelegatie wil eerst duidelijkheid voor ze deelneemt aan verder overleg over de polder.

'Wij willen een plan dat compleet en af is', legt Ben van Rijn, voor-

zitter van de bewonersdelegatie uit. 'Daar ziet het voorlopig niet naar uit. De EHS, de basis van dit plan, wordt mogelijk geschrapt. Daarnaast weten we niet of alles nog wel betaald kan worden nu het rijk en de provincie bezuinigen. Ons doel is altijd geweest een betaalbaar, duurzaam en leefbaar plan op tafel te krijgen. We willen niet het risico lopen dat we straks ineens met een uitgekleeft of uitgesteld plan moeten instemmen.'

Kemphanen

De onzekerheid komt op het moment dat provincie en bewoners eindelijk een compromis hadden: de Veenribbenvariant. Jarenlang stonden de partijen als kemphanen tegenover elkaar. Van Rijn, die is opgegroeid in de polder en er met zijn broer een paardenhouderij heeft, is vanaf het begin betrokken bij de ontwikkeling van plannen in de polder. 'In de jaren negentig, toen het hele verhaal begon, was het een schaakspel. Als bewoners hebben we de eerste jaren alleen maar gereageerd en actie gevoerd tegen heel slechte plannen. We werden nergens bij betrokken.' Dat veranderde met de komst van gedeputeerde Wouter de Jong,

die zorgde voor bewonersparticipatie. 'Hij is met ons de dialoog aangegaan, had de intentie om echt samen te werken', zegt de voorzitter van de bewonersdelegatie. 'Ook een aantal leden van Provinciale Staten heeft daarin een rol gespeeld. Vanaf dat moment zijn we van een vechtsituatie in een overlegsituatie beland, waarbij onze inbreng iets betekende.'

Ingrijpen

De Veenribbenvariant, die in het voorjaar van 2010 werd gepresenteerd, komt erop neer dat bewoning en infrastructuur in het oostelijk deel van Groot Mijdrecht Noord behouden blijven. In een deel van het gebied vinden ingrepen in bodem en waterpeil plaats, waarmee invulling wordt gegeven aan de opgaven voor de EHS. 'Het oostelijk deel van de polder wordt voor een derde moeras, en voor twee derde blijft ze hetzelfde', zegt Van Rijn. 'Natuurlijk hadden we als bewoners liever helemaal geen ingrepen gezien. Maar onder de gegeven omstandigheden was dit het best haalbare compromis. Vóór het nieuwe kabinet kwam, was dit een goede deal.' Het compromis mocht op brede steun rekenen onder de bewo-

Ondertussen in Groot Mijdrecht Noord

Er is onrust ontstaan over de inrichting van natuurgebieden. Voor staatssecretaris Henk Bleker van Landbouw is de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) niet langer heilig. Provincies moeten nadenken over welke natuurprojecten wel of niet kunnen doorgaan. Ook in Utrecht wordt daarover gesproken. Dit kan ook Groot Mijdrecht Noord op de helling zetten. Of dit een van de projecten is die toch de komende jaren doorgaan, is bij dit schrijven onbekend.

De onzekerheid bracht de bewonersdelegatie Groot Mijdrecht Noord-oost ertoe deelname aan de stuurgroep Groot Mijdrecht Noord voorlopig op te schorten. Volgens Ben van Rijn hopen sommige bewoners op lagere natuurdoelen en rekenen ze met een nieuwe opstelling van Provinciale Staten. Een bedrag van 40 miljoen euro investeren om van 130 hectare weiland moeras te maken is in de huidige tijd immers lastig uit te leggen, menen zij. Provinciale Staten heeft intussen aangekondigd dat zij in februari een besluit neemt over de aankoop van woningen, de begrenzing van huiskavels, het drooghouden van woningen en enkele andere zaken. Bij goedkeuring zal daarna worden gewerkt aan een concrete invulling van het inrichtingsplan.

Het is een gevoelig dossier, dat van de polder Groot Mijdrecht Noord. Wordt het definitief nat in de polder om de problemen van bodem-daling, vervuild kwelwater en waterberging op te lossen? De bewoners van de polder, de boeren, de natuur- en recreatieorganisaties, het waterschap, de gemeente en de provincie: allemaal hebben ze hun eigen verhaal en hun eigen belang. Landwerk trekt de laarzen aan en peilt het water en de meningen. Dit is de 24^e aflevering in de serie Ondertussen in Groot Mijdrecht Noord.

Foto: Lex Broere

ners. 'Driekwart van hen heeft met de Veenribbenvariant ingestemd', zegt Van Rijn. 'Maar als de polder niet meer onder de EHS wordt gerekend, valt de basis onder het plan weg. En daarmee verdwijnt ook draagvlak onder de bewoners.'

Verkiezingen

De bewonersdelegatie heeft bewust voor de datum 1 mei gekozen, om de balans op te maken en te bepalen of zij weer zitting neemt in de stuurgroep. 'In maart zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten. In mei weten we dan wel ongeveer hoe het er met het nieuwe provinciebestuur voorstaat en hopelijk ook wat de regering van plan is op gebied van natuur. Onze conclusie bespreken we met ondernemers en bewoners in de polder en daarna bekijken we of we weer opnieuw in gesprek gaan.'

'Ons doel is altijd geweest een betaalbaar, duurzaam en leefbaar plan op tafel te krijgen. We willen niet het risico lopen dat we straks ineens met een uitgekleeft of uitgesteld plan moeten instemmen.'

De delegatie maakt zich overigens geen illusies dat het proces stil komt te liggen nu zij zich heeft teruggetrokken, zegt Van Rijn. 'De stuurgroep gaat gewoon door, maar wij willen niet betrokken zijn bij een plan dat niet voldoet aan de uitgangspunten duurzaam, leefbaar en betaalbaar. Als je blijft meedoen, moet je ook nadenken en je uitspreken. Het risico

bestaat dat je dan bijdraagt aan een plan waar je niet achter staat omdat de realisatie niet zeker is.' Vanuit de bewoners, de gemeente én de provincie is begrip getoond voor de brief, zegt Van Rijn.

Verpauperd

Hoewel snelle ontwikkelingen in het gebied voorlopig niet aan de orde lijken, zou het voor de aanblik van de polder goed zijn als dat wel gebeurt, zegt Van Rijn. Sommige bewoners hebben een overeenkomst gesloten met de provincie om te worden uitgekocht, maar met de panden gebeurt nog niets. Van Rijn: 'Er is leegstand en anti-kraak. Dat geeft een triest beeld en op termijn dreigt de polder te verpauperen. We willen geen achterstandswijk worden. Dat zou doodzonde zijn, het is zo'n mooie plek.' Om verdere leegstand te voor-

komen, pleit de bewonersdelegatie ervoor dat de provincie zich op termijn terugtrekt als koper als de Veenribbenvariant (waarin de provincie de mogelijkheid heeft om huizen op te kopen) niet doorgaat. 'Als het plan wordt afgeblazen moet de provincie stoppen met opkopen', vindt Van Rijn. 'De huizen moeten dan weer op de vrije markt verkocht kunnen worden. Dan krijgen de bewoners weer wat lucht. De situatie waarin bewoners kunnen worden uitgekocht door de overheid, is in feite een gijzeling die al twintig jaar duurt.' De grootste angst van de leden van de bewonersdelegatie, huizenbezitters en ondernemers is dat het hele verhaal over de polder Groot Mijdrecht Noord weer van vooraf aan begint. 'Ons doel is om twee generatie lang geen overheid meer in het gebied te hebben. Daar waren we dichtbij. We gaan nu voor duidelijkheid en snelheid. We willen weten waar we aan toe zijn, zodat de rust in de polder kan terugkeren.'

Petra Frans